

J.C. Bloem

Collectie van alle bundels in eerste druk, verschenen tussen 1921 (debuut *Het Verlangen*) en zijn dood in 1966.

€ 1250,-

Het Verlangen. (met Naschrift).

Amsterdam, [in eigen Beheer door] P.N. van Kampen en Zoon [in exploitatie genomen] 1921; Eerste druk; [oplage 525 Exx, waarvan 25 op Hollandsch papier: 16-25 in de handel]; [Letter: Caslon; typografische verzorging, monogram, band- en omslagontwerp: J. van Krimpen]; druk Van Scherpenzeel & Co; in druk opgedragen aan zijn ouders; donkerblauw buckram met monogram en rugbelettering in goud; goed exemplaar

- * Het laatste gedicht uit deze bundel 'Wat is er van mijn dagen mij gebleven (...) ' is in de tweede druk (1926) naar voren geplaatst, direct na de opdracht. In de *Verzamelde Gedichten* (1947) is dit gedicht echter weer als laatste geplaatst en kreeg als titel 'Aan mijn ouders'.
- ** In dezelfde periode liet Van Krimpen 3 delen uit de bibliofiele Palladiumreeks bij Van Scherpenzeel drukken.

Het Verlangen. (Proza).

('To the Happy Few' 2,) 's Gravenhage, (A.A.M. Stols) 1924; Eerste druk; oplage 50 genummerde door dichter en drukker gesigneerde Exx. [op Hollandsch papier van Pannekoek]; [Letter: Erasmus Mediaeval; typografische verzorging: A.A.M. Stols; druk: Boosten en Stols]; grijs papieren omslag met belettering in zwart; Ex. Nr. 44; omslag: wat verbruind; met op eerste schutblad ex libris de Haagse schilder en tekenaar J. Franken Pzn.

Van Dijk 10

- * Deze 'beginselverklaring' (zie: Sötemann, *Een Dichter en zijn Wereld*: over J.C. Bloem, 1994, p.117) werd eerder gepubliceerd als 'Over het Verlangen' in *De Beweging*, april 1915. De herdruk in 1941 kreeg eveneens die oorspronkelijke titel.

Over het Verlangen. (Proza).

Rijswijk, A.A.M. Stols 1941; Tweede druk; oplage 250 genummerde Exx; op Eenhoorn van Van Gelder Zonen; Letter: Garamont; typografische verzorging: A.A.M. Stols; druk: Meijer, Wormerveer; wit karton met belettering in goud; aan randen iets gekleurd.

Van Dijk 500

Media Vita, Gedichten.

Haarlem, Joh. Enschedé en Zonen 1931; Eerste druk; oplage 175 Exx, waarvan 25 niet in de handel; [Letter: Romanée en typografische verzorging: J. van Krimpen]; druk: Joh. Enschedé en Zonen; in druk opgedragen 'Aan C.'

[= Clara Eggink]; donkerblauw [ballon]linnen met uitgeversmerk (voorplat) en rugbelettering in goud; gedrukt op een fraai doch watermerk-loos papier [een van Van Krimpen's schitterendste boeken];

- * Deze bundel heeft een groter formaat (25,5 x 17 cm) dan de latere poëziebundels uitgegeven en gedrukt door Joh. Enschedé en Zonen. Bloem koos voor dit formaat vanwege de uitgave van Crashaw, *Three Poems from Carmen Deo Nostro* (december 1930), waarvoor hij de selectie verzorgde en waarover hij verrukt was.
- ** In de 2de en 3de druk is de volgorde van de gedichten op één punt gewijzigd: door het gedicht 'Het oude kerkje' na 'Spiegeling' te plaatsen, werd de chronologische volgorde hersteld.
- *** Het gedicht 'Het kleine Kerkhof' droeg bij eerste publicatie (in: *De Gids* 95.II, mei 1931) de titel 'Op een klein Kerkhof'.

De Nederlaag, Gedichten.

Haarlem, Joh. Enschedé en Zonen 1937; Eerste druk; op Hollandsch papier van Pannekoek plus 20 Exx. op Japansh papier (supernacré) (I-X en 1-10); [Letter: Romanée en Lutetia cursief en typografische verzorging: J. van Krimpen]; opgedragen in druk 'Aan W.' [= zoon Wim]; crème, stevig papieren omslag [van Van Gelder Zonen] met flappen met uitgeversmerk (voorplat) en getekende belettering (voorplat en rug) in zwart; omslag verbruind.

- * band- en (stof)omslagontwerp is gelijk aan dat van *Media Vita*

Het Kerkhof aan het Meer.

('Orpheus' 2), 's-Gravenhage, A.A.M. Stols (1941) [1942]; Eerste druk; Ill. naar tekening: C.A.B. Bantzinger; [Letter: Janson; typografische verzorging: A.A.M. Stols; druk: Boosten en Stols, Maastricht]; crème papieren omslag met belettering en decoratie in zwart; iets verbruind, bovenkant licht beschadigd.

Van Dijk 499

- * Dit gedicht was opgenomen in *Media Vita* (1931). Bloems aanvankelijke voorkeur ging uit naar een illustratie van de hand van de beeldhouwer, tekenaar en schilder John Raedecker bij het gedicht 'Een Man' (uit: *De Nederlaag*, 1937). Over de tekening die Eppo Doeve maakte voor dit gedicht was Bloem niet tevreden.
- ** C.A.B. (Cees) Bantzinger (1914-1985) genoot grote bekendheid als illustrator van dag- en weekbladen. Hij was een van de oprichters van de *Mansarde Pers* (1943), een clandestiene uitgeverij van in hoofdzaak bibliofiele uitgaven.
- *** Veel deeltjes uit de Orpheus-serie werden gedateerd 1941, hoewel met de productie ervan pas ver in 1942 begonnen werd. Zo ook deze uitgave. Dit had te maken met de instelling van de Kultuurkamer (officieel op 30 mei 1942); door te antedateren kon Stols auteurs en illustratoren die geweigerd hadden te tekenen voor dit nationaalsocialistische instituut, de gelegenheid

Over Poëzie.

's-Gravenhage, A.A.M. Stols MCMXLII (1942); Eerste druk; oplage 500 Exx. op Ossekop van Van Gelder Zonen; Letter van Nicolas Jenson; typografische verzorging: A.A.M. Stols; wit karton met belettering in goud; omslag aan randen verkleurd.

Van Dijk 561

Enkele Gedichten, voorafgegaan door een Inleiding.

(met Nawoord). 's-Gravenhage, A.A.M. Stols MCMXLII (1942); Eerste druk; oplage 1000 Exx.; gedrukt in rood en zwart; Letter: Garamond; typografische verzorging: A.A.M. Stols; druk: Trio, 's-Gravenhage; crème karton met belettering in goud; in druk opgedragen aan Vrouwe E. v.d. C.-M [= Vrouwe Elise, baronesse Van der Capellen-Molewater, een vriendin van Bloems ouders].

Van Dijk 560

* De inleiding was een 'eenigszins herziene lezing, op 21 December 1941 gehouden voor een letterkundig genootschap 'Oefening kweekt kennis' te 's-Gravenhage'. Later is deze inleiding opgenomen in Bloems *Verzamelde Beschouwingen* ('s-Gravenhage, 1950; pg. 23-27).

Sintels.

's-Gravenhage, A.A.M. Stols 1945; Eerste druk; [oplage 1010 Exx. waarvan 10 Exx. op Hollandsch papier]; Letter: Lutetia; [typografische verzorging: Jan Vermeulen]; druk: Trio, 's-Gravenhage; halflinnen: grijze linnen rug en grijze platten met belettering in goud; in druk opgedragen 'aan P.' [= Puck, de roepnaam van Irene Vorrink, dochter van de SDAP-voorman Koos Vorrink. Voor haar koesterde Bloem grote sympathie.]; mooi exemplaar.

Van Dijk 656

Quiet though Sad.

's-Gravenhage, A.A.M. Stols 1946 [1947]; Eerste druk; [oplage 1025 Exx.] waarvan 25 Exx. op geschept papier [Ingres van Van Gelder Zonen]; Letter: Bembo; [typografische verzorging: Jan Vermeulen]; druk: Boosten en Stols; in druk opgedragen 'aan D. en J.' (zijn Danny Bolle en Jan Boex, vrienden van Bloem); halflinnen: grijs, linnen rug en grijze platten met belettering in goud; mooi exemplaar.

Van Dijk 689

* De tekst van deze bundel is van hetzelfde zetsel als de betreffende afdeling in *Verzamelde Gedichten* (1947). Hoewel de titelpagina 1946 vermeldt, kwam *Quiet though Sad* pas in januari 1947 in de handel.

Verzamelde Gedichten. (met Naschrift).

's-Gravenhage, A.A.M. Stols 1947; Eerste druk; [oplage 3025 Exx.] waarvan 50 genummerde Exx. op geschept papier; gedrukt in rood en zwart;

Letter: Bembo; [typografische verzorging, band- en omslagontwerp: H. Salden];
druk: Boosten en Stols; rood linnen met belettering in goud; mooi exemplaar.
Van Dijk 740 / Vranken 815

- * Bevat de bundels: *Het Verlangen*, *Media Vita*, *De Nederlaag*, *Enkele Gedichten*, *Sintels* en *Quiet though Sad*. Het was de bedoeling van Stols om ook de alleen in tijdschriften gepubliceerde jeugdgedichten van Bloem op te nemen. Bloem weigerde. Uiteindelijk werden alleen de eerder gebundelde gedichten opgenomen.
- ** In zijn Naschrift meldt Bloem dat hij drie (kleine tekstuele) veranderingen heeft aangebracht in enkele gedichten. Er zijn echter wel meer verschillen aan te wijzen met de afzonderlijke bundels. Zo hebben de laatste 8 gedichten van *Het Verlangen* in deze VG titels gekregen (oorspronkelijk waren ze opgenomen onder het kopje 'Enkele Strofen' en romeins genummerd I t/m VIII) en is het gedicht 'Wat is er van mijn dagen mij gebleven' weer het laatste van deze bundel geworden. Ook de juiste volgorde van de gedichten 'Spiegeling' en 'Het oude Kerkje' is weer ongedaan gemaakt. In de VG zijn de afgekorte opdrachten van bundels en gedichten voluit geschreven: 'aan P.' (Sintels, 1945) is hier 'aan Irene Vorrink'.

Binnen de eerste druk uit mei 1947 zijn – naast duidelijke verschillen in tinten van papier – 3 bindpartijen te onderscheiden, te weten een in rood, een in blauw en een in zeer donkerblauw buckram. Oorspronkelijk dacht ik zelfs – op grond van de tintverschillen van het papier gecombineerd met de kleur van de band – meer dan een druk te kunnen onderscheiden; ik houd het nu op een min of meer gelijktijdige druk met verschillende partijen papier – en drie verschillende bindpartijen – waarvan die in rood buckram duidelijk de eerste is – dit wordt bevestigd. De tweede bindpartij is die in donkerblauw en de derde in blauw buckram. De eerste verscheen rond Bloems verjaardag – 10 mei – (een ex. gedateerd 30 mei en geschonken aan Gerrit Borgers is in onze collectie aanwezig), een donkerblauwe is gedateerd door de vorige bezitter J. Kortenhorst op 10 juni 1947.

Alle drukken tot en met de derde (1948) zijn van hetzelfde zetsel – de 2de druk vertoont een ander formaat (25 x 17,5 cm ipv 24 x 17 cm). De laatste bij Stols verschenen druk, de 4de (1953), is niet alleen opnieuw en veel compacter gezet maar ook op een slechter – zeer houthoudend – papier gedrukt. Van het restant van de oplage verscheen in 1960 (zie Sötemann en Van Vliet: J.C. Bloem Gedichten, Historisch-kritische uitgave, Deel 2 Apparaat en commentaar, 1979, pag. 238) een titeluitgave (Apparaat zegt abusievelijk druk). De titelpagina wordt vervangen door een van blauw papier met daarop de serie-aankondiging 'De Blauwe Distel' en het geheel wordt in een nieuw (lelijk WS) bandje gestoken ipv. de fraaie band met de belettering door H. Salden. De oplage van de eerste druk bedroeg vlg. het Apparaat 2000, volgens Van Dijk 3000 exx., het laatste lijkt me het meest waarschijnlijk. (WS)

Liefde.

(‘De Vrienden van J.C. Bloem’), ’s-Gravenhage, A.A.M. Stols 1950; Eerste druk; oplage 75 Exx. op Ingres van Van Gelder Zonen; Letter: Romanée van J. van Krimpen; typografische verzorging: F. Tamminga en A.A.M. Stols; druk: Ando, ’s-Gravenhage; crème papieren omslag met flappen, belettering in rood; door Bloem gesigneerd op voorste schutblad; omslag wat verkleurd.

Van Dijk 856

* Bevat, naast 3 nieuwe gedichten, het opdracht- en het epilooggedicht uit de bundel *De Nederlaag* (1941).

Avond, Gedichten.

’s-Gravenhage, A.A.M. Stols 1950; Eerste druk; oplage 1000 Exx. op gewoon en 15 genummerde Exx. op geschept papier; Letter: Romanée van J. van Krimpen; typografische verzorging: F. Tamminga; druk: Ando, ’s-Gravenhage; in druk opgedragen ‘Nogmaals: aan Wim’ [= zoon]; halflinnen: blauw linnen rug, platten met blauwgrijs gewolkt papier overtrokken met belettering in goud; band wat verkleurd, hoekje gestoten.

Van Dijk 855

* Deze uitgave bevat 10 gedichten, waarvan er 3 eerder gepubliceerd werden in *Liefde* (1950).

Aphorismen.

Amsterdam, C.P.J. van der Peet 1952; Eerste druk; oplage onbekend + 50 genummerde en gesigneerde Exx. op Ossekop van Van Gelder Zonen [vermeerderd met colophon]; Letter: Bembo; typografische verzorging, band- en omslagontwerp: H. Salden; met ingeplakte portret naar foto (door Edith Visser) van de auteur op frontispice; gedrukt in rood en zwart; druk: L.E. Bosch en Zoon, Utrecht; crème papier (Van Gelder Zonen) met belettering in rood en zwart, vignet in rood; omslag ietsje verkleurd, fraai exemplaar.

Vranken 768

De Nachtegalen.

[Groningen,] Siep van den Berg 1953; oplage 50 Exx.; rijmprent, planodruk; formaat 35,5 x 23 cm.; met de hand verlucht, genummerd en gesigneerd door Siep van den Berg.

Terugblik op de afgelegde Weg.

(‘De Boekvink’), Amsterdam, De Arbeiderspers MCMLIV (1954); Eerste druk; half crème, half geel papieren omslag met getekende belettering in zwart en geel, los om wit onderomslag (bedrukt met afbeelding Boekvink); omslag wat verkleurd.

Afscheid.

(‘Het Nieuwe Voorhout’) (’s-Gravenhage, L.J.C. Boucher) 1957; Eerste druk; oranjebruin papieren omslag gevouwen en geplakt om wit onderomslag, belettering in zwart.

Doorschenen Wolkenranden. Keuze uit Eigen Werk.

(‘Ooievaar’ No. 78) Den Haag, Bert Bakker/Daamen N.V. 1958; Eerste druk; gedecoreerd, papieren omslag (omslagontwerp Hermanus Berserik), belettering in zwart; rug licht beschadigd.

Persoonlijke Voorkeur van J.C. Bloem.

Gedichten uit de letterkunde van vier landen met kort commentaar.

(‘Ooievaar’ No. 79) Den Haag, Bert Bakker/Daamen N.V. 1958; Eerste druk; gedecoreerd papieren omslag, belettering in wit en zwart.